

Gedwongen websiteblokkades: de grenzen aan handhaving

Citeerwijze: E.F. Keuning, *Gedwongen websiteblokkades: de grenzen aan handhaving*, *Auteursrechtdebat* 30 oktober 2014, [IEF 14319](#).

“Piracy. It’s a crime!”¹ Hollywood maakt dankbaar gebruik van de hyperbool, de Motion Picture Association of America (MPAA) en partners vechten voor creativiteit en tegen diefstal. De pleitbezorgers voor digitale burgerrechten beschermen onze vrijheid en privacy op het internet. Framing² maakt het auteursrechtendebat maatschappelijk relevant, maar heeft ook een taai twistpunt over de rol van access providers in de strijd tegen illegaal downloaden opgeblazen tot een principiële grondrechtenconflict.

De achtervolging van The Pirate Bay (TPB) maakt pijnlijk duidelijk dat handhavingsclubs hun tanden stukbijten op de bestrijding van file sharing via P2P-netwerken en Usenet-indices. De berekenende handhaver streeft naar meer impact tegen minder inspanning, het MediaSentry-debacle³ toonde bovendien dat hij daarbij niet altijd andermans rechten of belangen respecteert. Sinds conventionele handhaving haar grenzen heeft bereikt, heeft de entertainmentindustrie besloten grenzen te stellen aan het vrije internet én access providers daarvoor te laten opdraaien.

Dat is alarmerend. Niet vanwege de mogelijke inbreuk op grondrechten, maar omdat de hoeksteen van de digitale economie bescherming verdient tegen de grillen van behartigers van private belangen. In navolging van de Amerikanen, bood de Europese wetgever internet service providers (ISPs) aansprakelijkheidsbeperkingen om de ontwikkeling en goede werking van de digitale (interne) markt niet te belemmeren. De safe harbors van de Richtlijn elektronische handel beschermen tegen aansprakelijkheid, maar niet tegen

verbodsmaatregelen.⁴ Europa erkende dat het onredelijk is om online tussenpersonen te laten opdraaien voor schade die hun klanten veroorzaken. Maar voorzag niet dat maatregelen om inbreuk te stoppen of te voorkomen ook een hogere tol kunnen eisen van ISPs – en daarmee van de digitale economie – dan redelijk is.

In Europa gaan auteursrechthebbers, in hun pogingen access providers te dwingen websites ontoegankelijk te maken, m.i. verder dan verantwoord is. De letter van de wet sluit het niet uit, maar het strookt noch met de (tijd)geest waarin die wetgeving tot stand kwam noch met de bijzondere positie van access providers ten opzichte van andere ISPs.⁵ Het is niet correct dat auteursrechthebbers access providers, zonder betrokkenheid bij en werkelijke invloed op (het voortduren van) de inbreuk, dwingen tot actie, kosten en mogelijke reputatieschade.

Wij dienen te beseffen dat gedwongen websiteblokkades door access providers in de Verenigde Staten niet of nauwelijks voorkomen.⁶ De Digital Millennium Copyright Act werpt immers wel drempels op tegen verbodsmaatregelen, zo moet o.a. de basis voor aansprakelijkheid worden vastgesteld.⁷ Het protest tegen SOPA/PIPA toonde dat het maatschappelijk middenveld nog altijd geen voorstander is van gedwongen blokkades. Zelfs de CEO van de MPAA, oud-

¹ Zie: *You wouldn’t steal a car*: Motion Picture Association (of America) & Intellectual Property Office of Singapore 2004 [via <http://www.youtube.com/watch?v=HmZm8vNHBSU> op 19-10-2004]

² Zie: L. Anemaet, ‘Respecteer onze rechten, frameanalyse van het Nederlandse debat over het illegaal downloaden binnen het auteursrecht’, Universiteit Leiden 2011, [IEF 10826](#).

³ Rb. Utrecht (vzr.) 12 juli 2005, *NJ* 2005, 387

⁴ Richtlijn 2000/31/EG, PB L 178 van 17 juli 2000, p. 6

⁵ Vergelijk o.a.: A.R. Lodder & N.S. van der Meulen, ‘Evaluation of the Role of Access Providers Discussion of

Dutch Pirate Bay Case Law and Introducing Principles on Directness, Effectiveness, Costs, Relevance, and Time’, *JIPITEC* 2013-4 (2), p. 130 [via <http://www.jipitec.eu/issues/jipitec-4-2-2013/3746>, op 15-10-2014]; met o.a.: E.J. Dommering, ‘De zaak Scarlet/Sabam. Naar een horizontale integratie van het auteursrecht’, *AMI* 2011/2, p. 52.

[aangehaald in: L. Anemaet, ‘Handhaving auteursrechten via een websiteblokkade: de juiste methode?’, *Auteursrechtdebat* 9 oktober 2014, [IEF 14266](#)]; en zie bijvoorbeeld ook: R. McMillan, ‘The Case for

Net Neutrality’s Nuclear Option’, *Wired.com* 27 juni 2014 [via <http://www.wired.com/2014/06/common-carrier/> op 19-10-2014]

⁶ *Copyright policy, creativity, and innovation in the digital economy*: The Department of Commerce Internet Policy Task Force 2013, p. 50-51, 63 [via <http://www.uspto.gov/news/publications/copyrightgreenpaper.pdf>, op 15-10-2014]

⁷ Vergelijk: A.R. Lodder & N.S. van der Meulen, ‘Evaluation of the Role of Access Providers Discussion of Dutch Pirate Bay Case Law and Introducing Principles on Directness, Effectiveness, Costs, Relevance, and Time’, *JIPITEC* 2013-4 (2), p. 133 [via <http://www.jipitec.eu/issues/jipitec-4-2-2013/3746>, op 15-10-2014]; met: *Copyright policy, creativity, and innovation in the digital economy*: The Department of Commerce Internet Policy Task Force 2013, p. 50-51, 62 [via <http://www.uspto.gov/news/publications/copyrightgreenpaper.pdf> op 15-10-2014]

senator en SOPA-voorvechter,⁸ stuurt daar niet meer op aan in zijn thuisland (maar op samenwerking).⁹

Het is bovendien opmerkelijk dat de entertainmentindustrie helemaal niet gespitst is op websiteblokkades als zij niet alleen de vruchten mag plukken, maar ook de lasten moet dragen. Comcast, de grootste ISP van het land én eigenaar van één van de belangrijkste filmstudio's (Universal Studios), zegt zelfs TPB niet te blokkeren.¹⁰ Het bedrijf schikte namelijk al eens met boze klanten na het hinderen van BitTorrent-verkeer.¹¹

Kijken we naar de Amerikaanse praktijk? Dan leren we dat het niet zo vanzelfsprekend is om een neutrale tussenpersoon te dwingen tot onredelijke verbodsmaatregelen, dat de maatschappij grenzen mag en behoort te stellen aan private handhaving omwille van het algemeen belang, en dat het blokkeren van websites een *zero-sum game* is. Dát is wat mij betreft voldoende aanleiding om – zelfs zonder het belang van (digitale) grondrechten te bespreken – paal en perk te stellen aan de handhavingsdrift van Stichting Brein c.s..

Ebo Keuning

⁸ G. Greenwald, 'Chris Dodd's paid SOPA crusading', Salon.com 18 januari 2012 [via http://www.salon.com/2012/01/18/chris_dodds_paid_sopa_crusading/ op 15-10-2014]

⁹ Ernesto, 'MPAA's Chriss Dodd praises pirate sites blockades', Torrentfreak.com 13 juni 2014 [via <https://torrentfreak.com/mpaa-pirate-site-blockades-140613/> op 16-10-2014]

¹⁰ K. Parrish, 'Comcast: We're NOT blocking The Pirate Bay', Tomsguide.com 12 mei 2011 [via <http://www.tomsguide.com/us/Torrent-Pirate-Bay-Comcast-bittorrent,news-11174.html> op 16-10-2014]

¹¹ Zie: Hart v. Comcast of Alameda Inc. et al; en: N. Anderson, 'Claim your \$16! Comcast P2P settlement now final', Arstechnica.com 8 juli 2008 [via <http://arstechnica.com/tech-policy/2010/07/claim-your-16-comcast-p2p-settlement-now-final/> op 15-10-2014]